Funded by the European Union

THE MINISTRY OF ECONOMY OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

International Trade Centre

Հաճախ տրվող հարցեր

Ինչպե՞ս օգտվել ԵՄ-ի՝ Հայաստանին տրամադրված առևտրի ազատականացման ժամանակավոր միջոցներից

1. Ի՞նչ են առևտրի ազատականացման ժամանակավոր միջոցները (ԱԱԺՄ), և ի՞նչ առավելություններ են դրանք տալիս հայ արտահանողներին:

ԱԱԺՄ-ները ԵՄ-ի կողմից Հայաստանից ներմուծվող որոշ ապրանքների համար նախատեսված ժամանակավոր առևտրային արտոնություններ են, որոնք կարող են հեշտացնել հայկական արտադրանքի մուտքը ԵՄ շուկա և բարձրացնել արդեն իսկ ԵՄ արտահանվող ապրանքների մրցունակությունը:

2. Ո՞ր ապրանքներն են օգտվում ԱԱԺՄ-ներից:

Արտոնությունները վերաբերում են ԵՄ համապատասխան իրավական ակտի՝ ԵՄ 2026/2269 կանոնակարգի Հավելված I-ում և Հավելված II-ում ներառված ապրանքներին: Ցանկը ներառում է ինչպես պարենային այնպես էլ արդյունաբերական ապրանքներ:

3. Ի՞նչ տարբերություն կա կանոնակարգի Հավելված I-ի և Հավելված II-ի ապրանքների միջև:

- **Հավելված I.** *նշված ապրանքների համար նախատեսված է ներմուծման մաքսատուրքի վերացում՝ կանոնակարգով սահմանված պայմաններով:*
- **Հավելված II**. ապրանքներն օգտվում են արտոնությունից սահմանված սակագնային քվոտայի շրջանակում: Քվոտայի սպառման դեպքում կարող է կիրառվել սովորական մաքսատուրքը:

4. Ինչպե՞ս պարզել՝ արդյոք իմ ապրանքը կարող է օգտվել արտոնությունից:

Անհրաժեշտ է՝

- *պարզել ապրանքի ծածկագիրը,*
- *ստուգել՝ արդյոք այն ներառված է կանոնակարգի Հավելված I-ում կամ Հավելված II-ում,*
- *ծանոթանալ ապրանքի ծագման կանոնին: Արտոնությունից կարող է օգտվել միայն արտոնյալ ծագում ունեցող ապրանքը,*
- *Հավելված II-ի դեպքում* ստուգեք սակագնային քվոտայի հասանելիությունը:

Այս տեղեկությունները կարելի է գտնել ԵՄ-ի Մուտք շուկաներ **Access2Markets** *հարթակում և համապատասխան իրավական ակտում:*

5. Ի՞նչ է նշանակում ապրանքի արտոնյալ ծագումը:

Արտոնյալ ծագումը նշանակում է, որ ապրանքը համապատասխանում է ԵՄ կանոններով սահմանված՝ Հայաստանի ծագում ունենալու պահանջներին: Միայն Հայաստանում արտադրվելը կամ Հայաստանից արտահանվելը բավարար չէ բոլոր դեպքերում: Եթե ապրանքը ամբողջությամբ աճեցվել և հավաքվել է Հայաստանում, ծագումը սովորաբար ավելի հեշտ է հիմնավորել: Այլ դեպքերում անհրաժեշտ է ստուգել տվյալ ապրանքի համար սահմանված ծագման հատուկ կանոնը:

6. Ինչպե՞ս հաստատել արտոնյալ ծագումը Ի՞նչ է նշանակում ապրանքի արտոնյալ ծագումը:

Արտոնյալ ծագումը հաստատելու եղանակները՝

1. *Հաշիվ-ապրանքագրի հայտարարագիր՝ մինչև 6 000 եվրո: Կարող է կազմել ցանկացած արտահանող՝ առանց ԵՄ Գրանցված արտահանողների համակարգում (այսուհետ՝ ԳԱՀ, անգլերեն՝ REX) գրանցվելու:*
2. *Հաշիվ-ապրանքագրի հայտարարագիր՝ 6 000 եվրոյից ավելի: Արտահանողը պետք է գրանցված լինի ԳԱՀ-ում և նշի իր գրանցման համարը:*
3. *EUR.1 շարժման հավաստագիր: Կարող է կիրառվել ցանկացած արժեքով առաքման համար՝ առանց ԳԱՀ-ում գրանցվելու: ՀՀ-ում տրամադրման կարգը դեռ հստակեցված չէ:*

7. Ի՞նչ է Գրանցված արտահանողների համակարգը (ԳԱՀ, REX), և արդյո՞ք գրանցումը պարտադիր է:

ԳԱՀ-ը հնարավորություն է տալիս համապատասխան պայմանների պահպանմամբ կազմել ապրանքի ծագման մասին հայտարարագիր՝ նշելով արտահանողի ԳԱՀ-ում գրանցման համարը: Մինչև 6 000 եվրո ընդհանուր արժեքով ծագում ունեցող ապրանքների առաքման դեպքում հայտարարագիր կարող է կազմել նաև ԳԱՀ-ում չգրանցված արտահանողը՝ սահմանված պայմանների պահպանմամբ: Այդ շեմը գերազանցող առաքման դեպքում արտոնությունից օգտվելու նպատակով ծագման մասին հայտարարագիր կազմելու համար արտահանողը պետք է գրանցված լինի ԳԱՀ-ում:

8. Ինչպե՞ս գրանցվել ԳԱՀ-ում:

Գրանցման ընթացակարգի, պահանջվող փաստաթղթերի և դիմումի ներկայացման կարգի վերաբերյալ տեղեկություն ստանալու համար դիմեք ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության՝ ԵՄ-ի հետ տնտեսական համագործակցության վարչություն: Գրանցման հայտում անհրաժեշտ է ներկայացնել ընկերության գրանցման, հասցեի, կոնտակտային տվյալների և գործունեության վերաբերյալ պահանջվող տեղեկությունները:

9. Կարո՞ղ եմ օգտվել EUR.1 շարժման հավաստագրից:

Դեռևս ոչ: *ՀՀ-ում EUR.1-ի տրամադրման ընթացակարգի գործարկումից հետո ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարությունը պաշտոնապես կտեղեկացնի դրա տրամադրման և ԵՄ-ում ընդունման կարգի մասին:*

10. Ի՞նչ է տեղի ունենում, եթե Հավելված II-ի ապրանքի սակագնային քվոտան սպառվել է:

Եթե տվյալ ապրանքի համար նախատեսված սակագնային քվոտան սպառվել է, արտոնյալ մաքսատուրքի կիրառումը այլևս հասանելի չէ: Արտահանողին և ներմուծողին խորհուրդ է տրվում նախապես ստուգել քվոտայի մնացորդը և արտոնության կիրառման պայմանները՝ հաշվի առնելով, որ մաքսատուրքի կիրառման հարցը որոշվում է ԵՄ ներմուծման պահին:

11. ԱԱԺՄ-ները վերացնո՞ւմ են ԱԱՀ-ն և ներմուծման մյուս պահանջները:

Ո՛չ: *ԱԱԺՄ-ները վերաբերում են միայն առժեքային մաքսատուրքին: Դրանք չեն վերացնում ԱԱՀ-ն, արտադրանքի անվտանգության և որակի պահանջները, սանիտարական ու բուսասանիտարական կանոնները, սերտիֆիկացման կամ ներմուծման այլ կիրառելի պահանջները:*

Սույն հրապարակումը պատրաստվել է Եվրոպական միության ֆինանսական աջակցությամբ: Դրա բովանդակության համար բացառապես պատասխանատու է Միջազգային առևտրի կենտրոնը (ITC), և այն պարտադիր չէ, որ արտացոլի Եվրոպական միության տեսակետները: